

o 123:22:87 (b.)



TIFTELSEN & &  
& FÖR GAMLA  
TJÄNARINNOR



ptek

1883–1900

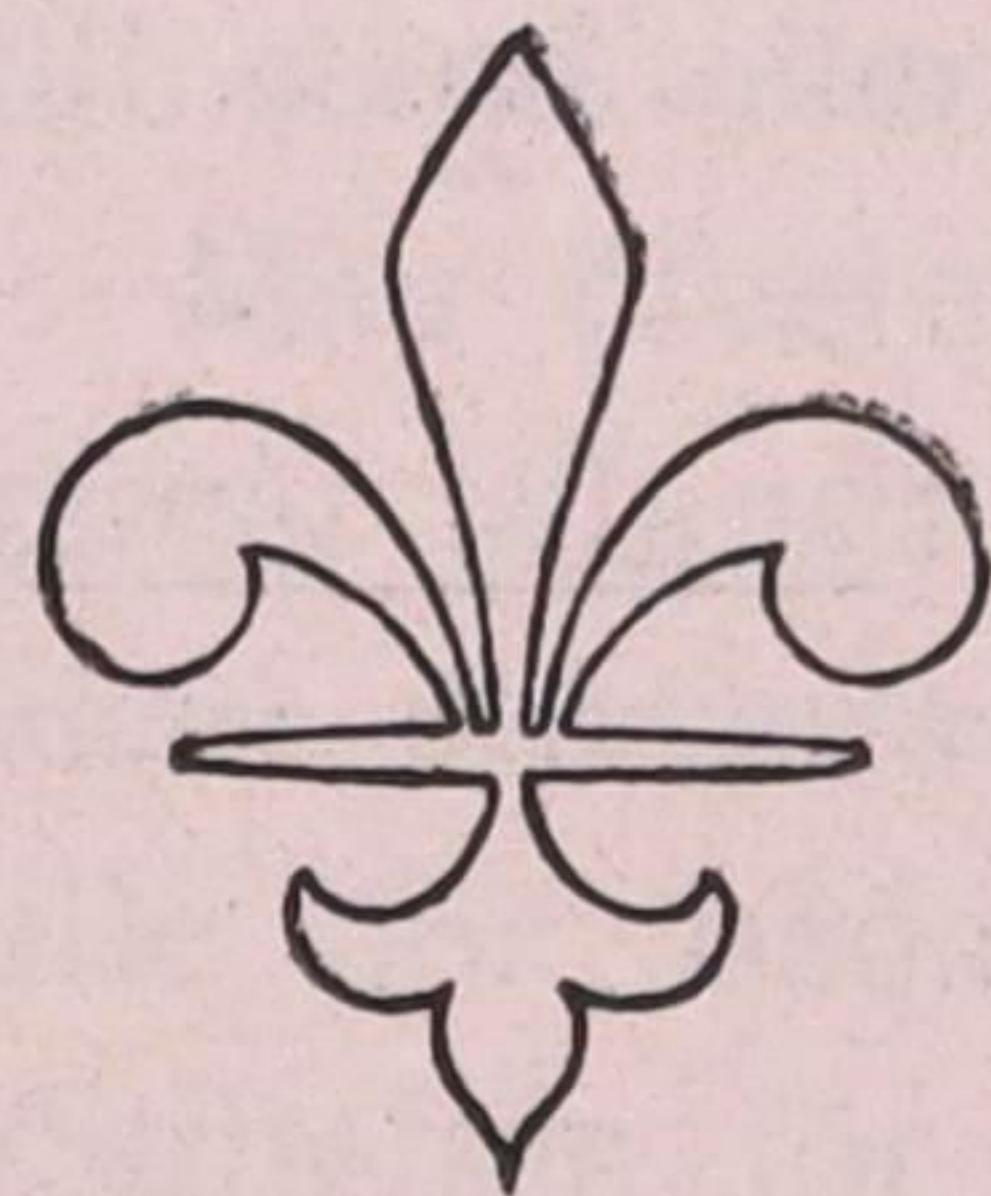


**STIFTELSEN**

FÖR

**GAMLA TJÄNARINNOR**

**1883—1900**



STOCKHOLM  
BROBERGS BOK- & ACCIDENSTRYCKERI  
1901

## INNEHÅLL.

	Sid.
Inledning .....	3—7
Donationer f. o. m. 1883 t. o. m. 1900.....	7—9
Styrelseberättelse för år 1900 .....	10—11
Specifikation å fonderna .....	12—13
Revisionsberättelse för år 1900 .....	14
Stiftelsens fonder f. o. m. 1883 t. o. m. 1900 .....	15
Utdelade pensioner " " " " .....	16
Stiftelsens Hufvudmän från dess början .....	17—18
Ledamöter .....	19—21
Styrelsens tack .....	22
Stiftelsens Stadgar .....	23—28



OS Grefvinnan Ingeborg Skiöldebrand, Fröken Augusta Jacobson, Fröken I. Frestadius och Fröken Hilda Dalman uppstod först tanken att bilda ett hem för gamla tjänarinnor. Som grundplåt skänktes af Grefvinnan Skiöldebrand 1,000 kr. i april 1883 och samtidigt gjordes upprop till en basar för bildande af ett hem för gamla tjänarinnor, hvilket upprop varmt omfattades af allmänheten. Betydliga summor inflöto för ändamålet inom kort, och självva basaren gaf det lysande resultatet af 50,000 kr., hvarigenom kapitalfonden kom att uppgå till omkring 130,000 kr.

Åsikterna blefvo emellertid nn delade, huruvida verkligen ett hem borde komma till stånd eller endast pensioner utde-las åt gamla tjänarinnor. Man öfverenskom slutligen att förena både dessa önskningsmål sålunda, att gifvomedlen skulle efter gifvarnes egen önskan användas till ettdera ändamålet, samt att basarmedlen skulle för båda ändamålen delas och stiftelsens namn blifva: "Stiftelsen för gamla tjänarinnor".

Resultatet blef, att af kapitalfonden omkring två tredjedelar bestämdes till utdelande af pensioner med 100 kr. årligen till hvarje pensionär, och en tredjedel till beredande af ett hem, där de intagna jämte denna fördel skulle erhålla fri läkarevård, medicin samt vedbrand. Äfven bestämdes, att två, högst tre tjänarinnor skulle bebo samma rum.

Därefter antogos stadgar, och en styrelse tillsattes, hvilken utgjordes af:

Justitierådet A. Östergren, ordförande,  
Kammarherre A. Burén, kassaförvaltare,  
Kyrkoherden E. Bergman,  
Ingeniör O. Hirsch,  
Grefvinnan Ingeborg Skiöldebrand, född Posse,  
Fru Professorskan Agda Montelius, f. Reuterskiöld,  
Fru Anna Wallenberg, född von Sydow, och  
Fröken Hilda Dalman.

Herr doktor W. Lundin erbjöd sig välvilligt att utan arvode blifva hemmets läkare.

Redan samma höst hade denna styrelse glädjen att kunna börja sin verksamhet genom utdelandet af pensioner åt 28 gamla tjänarinnor, hvarjämte åt 12 andra sådana bereddes ett lugnt och trefligt hem i en för ändamålet vid Döbelnsgatan N:o 40 förhyrd lägenhet af 6 rum och kök, till det mesta möblerad med skänkta effekter. De gamla behöfde endast medföra byrå och några fjäderkuddar. Maten fingo de bestå sig självfa, och få så ännu, emedan hemmet mest är afsedt för sådana gamla trotjänarinnor, hvilka antingen kunnat under sin tjänstetid hopspara en liten lifränta eller ock af sitt husbandfolk tillförsäkrats ett bidrag af 10 à 15 kronor i månaden för sitt kosthåll.

I oktober 1884 utvidgades hemmet med 2 rum och kök, hvarigenom ytterligare 5 tjänarinnor kunde intagas. Samtidigt ökades pensionärernas antal med 6 nya.

I oktober 1885 tillökades åter hemmet med 3 rum och kök för 7 nyintagna tjänarinnor. Ett lika stort antal hugnades med pension.

I oktober 1886 förhyrdes vid Vestmannagatan N:o 39

två rum och kök, hvilket möjliggjorde intagandet af 4 nya tjänarinnor. Pensioner gäfvas åt ett lika stort antal sökande.

År 1887 kunde styrelsen inköpa huset N:o 55 vid Surbrunnsgatan för hemmets räkning. Den 1 oktober samma år inflyttades dit alla de förut i de hyrda lokalerna intagna gamla tjänarinnorna jämte 8 nykomna. Sedan en under året aflidit, uppgick nu de intagnas antal till 35, hvilka upptogo sexton rum med trenne kök. Husets öfriga rum uthyrdes, då hemmets tillgångar ännu ej medgäfvo att bereda plats åt flera tjänarinnor, hvaremot samma höst utdelades pensioner åt 6 sökande.

I oktober 1888 intogos åter i hemmet 8 tjänarinnor, och åt 7 nya sådana lämnades pensioner.

I oktober 1889 kunde vidare mottagas i hemmet 2 tjänarinnor, sedan en af de förut intagna aflidit. Samtidigt ökades pensionstagarnes antal med 5.

I oktober 1890, efter ett inom hemmet samma år inträffadt dödsfall, erhöllo 5 nya tjänarinnor dit inträde, och utdelades pension åt lika många.

1891 afled i hemmet en gammal tjänarinna, och intogos 7 nya, hvarjämte pensioner utgingo till 4 sökande.

1892 inträffade åter ett dödsfall. Detta år intogos i hemmet ej mindre än 12 nya tjänarinnor och utdelades pensioner åt 15 sökande. Att stiftelsen kunde åstadkomma detta goda resultat härledder sig förnämligast genom källarmästare Tjulanders storartade donation af 100,000 kr.

1893 ökades pensionärernas antal med 9, hvarjämte 7 nya tjänarinnor intogos i hemmet, där en under året dött och en annan måste utskrifvas såsom icke fullt normal.

Under årets lopp uppsades nu de sista hyresgästerna, hvarefter stiftelsen kunde disponera hela huset, som innehåller 53 rum och 5 kök. Nästan alla rummen bebos af tjänarin-

norna med undantag af ett, som står isoleradt för möjliga sjukdomsfall, ett som är upptaget af en antagen sjuksköterska, och ett samlingsrum.

Emellertid har på senare åren ej heller stiftelsens eget hus räckt till för alla trötta gamla tjänarinnor, som där sökt en fristad. Man har ytterligare måst hyra några lägenheter i hemmets närhet, hvilket på samma gång det ökar utgifterna lämnar en inblick i, hur denna fristad skötts och vunnit allmänt erkännande. I närvarande stund utgör antalet där boende tjänarinnor 87, och om man ägde ett hem, dubbelt så stort som det nuvarande, skulle det troligen ändå icke rymma alla de sökande, som anse som en lycka att hamna i denna fristad, om hvilken för öfrigt kan sägas, att under den tid af 17 år, hvarunder den fortvarat, därinom rådt enighet, frid och belätenhet.

Då någon gång en vän till inrättningen skänkt en gäfva till en gemensam middag, har glädjeu och tacksamheten bland de gamla varit stor, nästan rörande.

Särskildt har under sin lifstid en af styrelsens ledamöter, fröken Hilda Dalman, med aldrig svikande kärlek och omtanke ägnat sig åt hemmet och de gamla, lyssnat till deras anföranden, deltagit i deras sorger och fröjder, oftast gillat och uppmunrat, någon gång, då så behöfts, sagt ett varnande ord, gifvit ett godt råd, men alltid ledd af det varmaste och oegennyttigaste intresse för denna stiftelse, hvilken hon med outtröttligt nit gagnat från dess första dag till sin egen sista.

Säkerligen skall också hennes minne länge lefva i de gamlas tacksamma hjärtan. Direktris efter fröken Dalmans död blef fru Emma Öhman.

Som redan nämndt är, erbjöd sig D:r W. Lundin, då Stiftelsen började sin verksamhet, att utan arvode lämna de sjuka vid hemmet behöflig läkarevård, hvilket åtagande han

ock på det mest oegennyttiga och uppooffrande sätt fullgjorde till år 1896, då han afsade sig detsamma och efterträddes af D:r Th. Björklund.

Önskligt vore om hemmet så småningom kunde åt sina skyddslingar lämna en daglig måltid, ty nu hafva de gamla det mången gång svårt att själfva laga sin middag, ävensom att den nuvarande allt för trånga och olämpliga bostaden i framtiden kunde få utbytas mot ett för det behjärtansvärda ändamålet särskilt inredt hus.

Stiftelsen för gamla tjänarinnor har från och med år 1883 erhållit följande donationer af:

1883	Grefvinnan I. Skiöldebrand.....	Kr. 1,000.—
"	Brukspatron C. F. Lundström* .....	" 1,000.—
"	Herr W. Davidsons Sterbhus* .....	" 35,000.—
"	Brukspatron och Fru G. Fahlhem*...	" 1,000.—
"	Fru M. Ekman.....	" 1,000.—
"	Fru Emma Benedicks* .....	" 10,000.—
"	Fru H. Kempe, född Wallis .....	" 5,000.—
"	Grosshandl. O. D. Weinberg.....	" 2,000.—
"	Rob. Thegerström .....	" 1,000.—
"	G. Abramson .....	" 500.—
"	Bergman i Öfverkalix ...	" 500.—
"	A. V. Frestadius .....	" 2,000.—
"	Fru Lotten Norlund .....	" 5,000.—
"	Grosshandl. P. M. Wikström.....	" 1,000.—
"	Carl Wikström.....	" 1,200.—
"	Fru S. Wikström .....	" 1,000.—
"	Fröken H. Wikström .....	" 1,000.—
1884	Grosshandl. O. D. Weinbergs Sterbhus... ..	" 3,000.—

Inslutna donationer under basaren 1883 till belopp af 500 kr. och därutöver

Transport Kr. 72,200.—

\* Betecknar gjorda förbehåll af lifräntor.

	Transport Kr. 72,200.—
1884 Bankdirektör och Fru A. O. Wallenberg... "	1,000.—
" Fröken F. Böttiger*....."	2,000.—
1885 Presidentskan Isbergs Sterbhus*....."	3,037.50
" Tjänarinnan Brita Katharina Emanuelsson "	500.—
1886 Handlanden P. Pettersson....."	500.—
1887 Fru L. Cedergren....."	2,000.—
" F. d. Landskamrerare J. V. Langelius...."	500.—
" Kammarjunkaren Lorichs Sterbhus .....	33,933.17
1888 Grosshandlaren A. Wennbergs Sterbhus... "	30,150.—
" Herr H. Rosén*....."	1,000.—
" Direktör O. Samson .....	1,000.—
" Änkefru E. Rosengren* .....	5,000.—
" Generalkonsul C. Benediks Sterbhus .....	5,000.—
1889 Änkefru C. Forssgren* .....	10,000.—
" Herrar L. & H. Arosenius*....."	1,000.—
" Änkefru I. Uplings Sterbhus .....	2,000.—
" " d:o (för Ericsson)* .....	1,000.—
1890 Hotellegaren R. Cadiers Sterbhus....."	500.—
" Sällskapet Myrorna .....	200.—
1891 Grosshandlaren J. E. Franckes Sterbhus... "	5,000.—
" Strelenerts Sterbhus....."	4,000.—
" Handlanden P. Petterssons Sterbhus .....	1,000.—
1892 Grosshandl. C. F. Tjulanders Sterbhus* ...	100,000.—
" Ingeniör G. Lamms Sterbhus* .....	5,000.—
" Tjänarinnan Anna Katharina Gustafsson* "	1,000.—
" " Amalia Ågren .....	1,000.—
1893 Grosshandl. Alf. Stillströms Sterbhus .....	5,400.—
" En person, som vill vara okänd*....."	8,000.—
1894 Tjänarinnan Mathilda Pettersson* .....	500.—

Transport Kr. 303,420.67

\* Betecknar gjorda förbehåll af lifräntor.

	Transport Kr. 303,420.67
1894 Grossh. Ludvig och Fru Julia Rubenson* "	5,000.—
1895 Fru E. Benediks Sterbhus .....	10,000.—
" Generalkonsul H. Davidsons Sterbhus ... "	5,000.—
" Fröken H. Lefréns Sterbhus* .....	5,000.—
1896 Doktorinnan A. E. Stagnells Sterbhus* ... "	5,000.—
1897 Fröknarne Enstedts Sterbhus .....	5,000.—
" Fröken B. C. Lundberg....."	10,000.—
1898 Fastighetsägaren R. S. Nissers Sterbhus... "	10,000.—
" v. Häradshöfding O. F. Ulffs Sterbhus... "	600.—
" General Fab. Sandels Sterbhus*....."	3,000.—
" Änkefru C. A. Lindstrands Sterbhus .....	2,000.—
" Kommissarien F. C. Sandgrens Sterbhus.. "	18,058.50
" Byggmästare J. Anderssons Sterbhus .....	10,000.—
" Tjänarinnan Carolina Jäderlund* .....	400.—
1899 " Vilh. Kristina Fagerströms Sterbh. "	825.—
" " Katharina Olsdotter....."	500.—
" " Johanna Jonsson* (Pettersson) "	1,000.—
" " Carolina Thörn .....	500.—
1900 Fröken M. Hassel* .....	5,000.—
1900 Änkefru Bonnedals Sterbhus* .....	10,000.—
" Änkefru Amalia Sandbergs Sterbhus .....	5,000.—
" Änkefru Oliva Franckes Sterbhus* .....	30,000.—
" Aktuarien Hessle* .....	2,000.—
" Anna Sofia Jansson* .....	2,000.—
" Änkefru Louise Heurlins Sterbhus* .....	100,000.—

Summa donationer Kr. 549,304.17

Från en del af de senast gjorda testamentariska donationerna har lagstadgad stämpelavgift fråndragits.

\* Betecknar gjorda förbehåll af lifräntor.

## Redogörelse

### öfver förvaltningen under år 1900 af Stiftelsen för Gamla Tjänarinnor.

Vid årets början voro i Stiftelsens hem, N:ris 49 & 55 Surbrunnsgatan, 86 gamla tjänarinnor intagna. Under året hafva 5 aflidit och 4 nya intagits, så att vid dess slut uppgick antalet till 85.

Stiftelsens pensionstagare voro under 1:sta kvartalet 84, 2:dra kvartalet 82, 3:dje kvartalet 91 och 4:de kvartalet 91. På styrelsens sammanträden den 26 september och 17 december hafva 14 nya pensionärer antagits.

År 1900 har tillfört stiftelsen det sammanlagt största donationsbelopp, som hitintills kommit densamma tillgodo.

Sålunda har influtit  
från framlidna Änkefru Louise

Heurlins sterbhus .....	kr. 100,000.—	
efter afdr. af stämpelafgift "	6,000.—	kr. 94,000.—
" framl. Änkefru Hilda Bonnedahls sterbhus		" 9,959.52
" framlidne Bankiren C. G. Cervins sterbhus		" 10,294.78
" framlidna Fröken M. Hassels sterbhus.....		" 5,000.—
" framl. Änkefru Amalia Sandbergs sterbhus		" 5,000.—
" framl. Änkefru Olena Franckes sterbhus...		" 30,000.—
" Aktuarien Hessle .....		" 2,000.—
		Summa kr. 156,254.30

Af dessa belopp har tillförts

Pensionsfonden.....	kr. 118,979.76
Bostadsfonden .....	" 37,274.54

Donation mot lifränta är med kr. 2,000 öfverlämnad till Stiftelsens hem af därstädes intagna Anna Sofia Jansson.

Nedanstående tablå visar Stiftelsens affärsställning:

#### Debet.

	Bostadsfond.	Pensionsfond.	Summa.
Tillgångar vid årets början	216,717.43	256,263.42	472,980.85
<i>Inkomster:</i>			
Saldo af räntetal .....	6,119.28	13,076.92	19,196.20
Donationer .....	37,274.54	118,979.76	156,254.30
" mot lifränta ...	457.50	—	457.50
Årsafgifter .....	403.50	403.50	807.—
	Summa kr. 260,972.25	388,723.60	649,695.85

#### Kredit.

<i>Utgifter:</i>			
Understöd i hemmet .....	862.50	—	862.50
Omkostnader i hemmet ...	4,902.92	—	4,902.92
Inventarier i hemmet .....	94.70	—	94.70
Fastighets omkostnader ...	626.34	—	626.34
Pensioner .....	—	12,321.25	12,321.25
Diverse .....	369.96	78.01	447.97
Behållning till år 1901 ...	254,115.83	376,324.34	630,440.17
	Summa kr. 260,972.25	388,723.60	649,695.85

Stockholm den 20 juni 1901.

*Aug. Östergren,  
Stiftelsens ordförande.*

*I. Skiöldebrand,  
f. Posse,  
Stiftelsens v. Ordförande.*

*Oscar Hirsch,  
Stiftelsens sekreterare.*

*Axel Burén,  
Stiftelsens skattmästare.*

*A. Montelius,  
f. Reuterskiöld.*

*Siri Wikström,  
f. Lemon,  
Stiftelsens direktör.  
Bostad: Karlaplan 8.*

*Evald Bergman,*

*Emma Öhman,  
f. Lemon,  
Stiftelsens direktör.  
Bostad: Karlaplan 8.*

## Stiftelsens tillgångar

voro vid 1900 års slut placerade i följande värdehandlingar:  
depositioner och fastighet:

	Kapital.	Upplupna icke influtna räntor.	Summa.
Svenska Statens 3.6 % obligat.	20,000.—	360.—	
Allmänna Hypoteksban- kens 4 %	" 70,000.—	1,641.66	
Uddeholms A.-B. 5 $\frac{1}{2}$ %	" 5,000.—	137.50	
Halmstad—Nässjö Järnvägs A.-B. 4 %	" 48,000.—	160.—	
Stockholms Superfosfat- fabriks A.-B. 4 $\frac{1}{2}$ %	" 19,000.—	427.50	
Klosters Aktiebol. 5 %	" 9,000.—	150.—	
Nyköpings Stads 4 %	" 17,000.—	170.—	
Stockholms Yllefabri- kers Aktiebol. 5 %	" 10,000.—		
Carlshamns Stads 4 %	" 20,000.—	200.—	
Mora—Venerns Järn- vägs A.-B. 4 %	" 25,000.—	500.—	
Bergslagernas Järnvägs A.-B. 5 %	" 19,800.—	453.75	
Östra Vermlands Järnvägs A.-B. 5 %	" 6,000.—	67.50	
V. Wiklunds Verk- städers A.-B. 4 $\frac{1}{2}$ %	" 22,000.—	462.50	
Stora Kopparbergs Bergslags A.-B. 5 %	" 50,000.—	208.34	
Hudiksvalls Stads 5 %	" 12,000.—	150.—	
Bergsunds A.-B. 5 $\frac{1}{2}$ %	" 15,000.—	366.67	
Motala Kommuns 6 %	" 500.—	13.75	
Eskilstuna Stads 4 $\frac{1}{2}$ %	" 4,000.—	30.—	

Carlskrona Stads 4 % obligat.	10,000.—	100.—
Helsingborg—Hessle- holms Järnv. A.-B. 4 % "	70,000.—	1,400.—
Malmö—Ystads Järnvägs A.-B. 5 % "	5,800.—	72.50
Depositioner i banker .....	2,100.—	50.—
Stockholms Läns Sparbank...	2,032.93	
Hushållsräkning i Bank A.-B. Stockholm—Öfre Norrland	2,246.42	
Sparkasseräkning i A.-B. Nordiska Kreditbanken ...	1,000.—	
Inteckningar i Stadsfastighet..	105,000.—	2,200.—
" i Landtegdom	10,000.—	200.—
Egendomen 55 Surbrunnsgat.	70,000.—	
Kontant och å Folioräkning innestående .....	23,914.80	
Utföres kapital.....		674,394.15
Utföres upplupna räntor.....		9,521.67
		Summa kr. 683,915.82

Hvarifrån afgår skulder:

Donationer mot lifräntor .....	24,203.33
Amorteringslån i Intecknings Garanti A.-B. å huset No. 55 Surbrunnsgatan	29,272.32
	53,475.65
	Summa tillgångar kr. 630,440.17

## Revisionsberättelse.

Undertecknade, utsedde att granska 1900 års räkenskaper för *Stiftelsen för gamla tjänarinnor*, få däröfver afgifva följande

### Berättelse.

Stiftelsens kapitaltillgång, som den 31 december 1899 utgjorde.....	Kr. 472,980.85
har under året vuxit med.....	" 157,459.32
	<u>Kr. 630,440.17</u>

hvilket belopp är så fördeladt:

att Pensionsfonden är godtgjord .....	Kr. 376,324.34
och Bostadsfonden .....	" 254,115.83
	<u>Kr. 630,440.17</u>

Under året ha några Stiftelsen tillhöriga obligationer blifvit utlottade, och har Styrelsen för dessa medel jämte för de donationer som under året kontant influtit inköpt

Kr. 24,000 Sveriges Allmänna Hypoteksbanks 4 % obligationer till pari kurs.

Kr. 50,000 Stora Kopparbergs Bergslags Aktiebolags 5 % obligationer till 99 % och

Kr. 3,800 Malmö—Ystads Järnvägs Aktiebolags 5 % obligationer till pari kurs.

Revisorerne hafva tagit del af de vid Styrelsens sammanträden förra protokoll jämte bilagor samt genomgått Stiftelsens värdepapper.

Räkenskaperna hafva befunnits ordentligt förra och verifierade och då Styrelsen väl omhänderhaft Stiftelsens angelägenheter, få vi hemställa att ansvarsfrihet måtte Styrelsen beviljas för 1900 års förvaltning.

Stockholm den 29 November 1901.

**JOS. MÜLLER.    E. FRÄNCKEL.    CARL CERVIN.**

Stiftelsens kapital utgjorde vid slutet af nedannämnde år:

vid 1883 års slut.....	Kr. 138,766.39
" 1884 " "	" 150,538.72
" 1885 " "	" 158,766.67
" 1886 " "	" 161,811.58
" 1887 " "	" 198,005.99
" 1888 " "	" 236,249.35
" 1889 " "	" 250,950.27
" 1890 " "	" 253,968.73
" 1891 " "	" 266,926.34
" 1892 " "	" 374,981.79
" 1893 " "	" 376,971.47
" 1894 " "	" 384,252.67
" 1895 " "	" 405,058.05
" 1896 " "	" 409,970.87
" 1897 " "	" 426,238.84
" 1898 " "	" 471,165.91
" 1899 " "	" 472,980.85
" 1900 " "	" 630,440.17

Häraf är pensionsfond... Kr. 376,324.34  
och bostadsfond ..... " 254,115.83 Kr. 630,440.17

Stiftelsen har från och med 1883 till och med 1900 utbetalat följande belopp i pensioner och bostadsomkostnader:

	Utbetalade pensioner.	Kostnader för i hemmet intagna tjänarinnor.
1883 .....	862.50	428.25
1884 .....	3,675.—	1,533.84
1885 .....	4,300.—	2,114.73
1886 .....	4,725.—	2,591.—
1887 .....	4,950.—	2,550.71
1888 .....	5,525.—	1,248.41*
1889 .....	6,125.—	1,522.09
1890 .....	6,400.—	1,244.66
1891 .....	6,650.—	1,400.73
1892 .....	8,625.—	2,292.68
1893 .....	9,775.—	2,705.61
1894 .....	10,400.—	2,165.37
1895 .....	10,125.—	2,703.06
1896 .....	10,087.50	3,757.40
1897 .....	9,800.—	3,666.05
1898 .....	9,740.—	4,952.14
1899 .....	10,465.—	6,736.69
1900 .....	<u>12,321.25</u>	<u>6,856.42</u>
Summa kr.	<u>134,551.25</u>	<u>50,469.84</u>

\* År 1888 inköptes egendomen N:o 55 Surbrunnsgatan, hvarefter ingen hyra beräknades.

## Stiftelsens Hufvudmän

voro vid dess början:

1:o) De damer som undertecknade inbjudningen 1883.

- |  |   |
|--|---|
| Fru <i>Eveline Abramson</i> ,<br>f. Gumpert.             | Fru <i>Augusta Alexanderson</i> ,<br>f. Björklund.      |
| Fru <i>Emma Benedicks</i> ,<br>f. Benedicks.             | Fru <i>Elisabeth Bjurholm</i> ,<br>f. Miketa.           |
| Fru <i>Emma Berg</i> ,<br>f. Stokoe.                     | Fru <i>Nicoline Been</i> ,<br>f. Nyström.               |
| Fru <i>Lilli Bäckström</i> ,<br>f. Ehrenclou.            | Fru <i>Euphrosyne Bergman</i> ,<br>f. Sjöcrona.         |
| Fru <i>Karin Burén</i> ,<br>f. Åkerhjelm.                | Fru Grefv:n <i>Amelie Cronstedt</i> ,<br>f. Gibson.     |
| Fru <i>Jenny Cervin</i> ,<br>f. Meurk.                   | Fröken <i>Hilda Dalman</i> .                            |
| Fru <i>Mimmi Edberg</i> ,<br>f. Smidt.                   | Fru <i>Mina Frestadius</i> ,<br>f. Höglund.             |
| Fröken <i>Ida Frestadius</i> .                           | Fru <i>Olena Francke</i> ,<br>f. Hallberg.              |
| Fru Grefv:n <i>Alice Gyldenstolpe</i> ,<br>f. Nieroth.   | Fru <i>Amelie Gauffin</i> ,<br>f. Areschoug.            |
| Fru <i>Elisabeth Hedenstjerna</i> ,<br>f. Eckhoff.       | Fru <i>Louise Heurlin</i> ,<br>f. Åberg.                |
| Fru Friherrinnan <i>A. v. Höpken</i> ,<br>f. Mörner.     | Fru <i>Jeanette Jacobson</i> ,<br>f. Davidson.          |
| Fröken <i>Augusta Jacobson</i> .                         | Fru Friherr. <i>Ingeborg Kriiger</i> ,<br>f. Sparre.    |
| Fru <i>Johanna Kempe</i> ,<br>f. Wallis.                 | Fru <i>Thérèse Kjellberg</i> ,<br>f. Edgren.            |
| Fru <i>M. L. Lundin</i> ,<br>f. Schmidt.                 | Fru <i>Agda Montelius</i> ,<br>f. Reuterskiöld.         |
| Fru Friherrinn. <i>Ava v. Otter</i> ,<br>f. Bollman.     | Fru Friherrinn. <i>Julia v. Otter</i> ,<br>f. Elfbrink. |
| Fru Grefv:n <i>Catharina Peterséns</i> ,<br>f. Stenbock. | Fru <i>Anna Palme</i> ,<br>f. Lavonius.                 |

Fru <i>Adèle Rettig</i> , f. Garberg.	Hoffröken <i>Adèle Rudenschöld</i> .
Fru <i>Louise Vult von Steijern</i> , f. Reuterskiöld.	Fru <i>Therèse Stråle</i> , f. Wester.
Fru <i>Mathilda Sachs</i> , f. Leja.	Fru <i>Maria Söderström</i> , f. König.
Fru <i>Lezinka Sörensson</i> , f. af Ugglas.	Fru <i>Wilhelmina Svensson</i> , f. Andersson.
Fru Grefv:n <i>I. Skiöldebrand</i> , f. Posse.	Fru Grefv:n <i>E. Wachtmeister</i> , f. von Platen.
Fru <i>Anna Wallenberg</i> , f. von Sydow.	Fru <i>Josephine Wettergrund</i> , "Lea".
	Fru <i>Emma Öhman</i> , f. Lemon.

2:o) Hufvudmän, hvilka till Stiftelsen donerat 500 Kr.  
och därutöver:

Grosshandl. <i>G. Abramson</i> .	Grosshandl. <i>L. Arosenius</i> .
Herr <i>H. Arosenius</i> .	Grossh. <i>Bergman</i> , Öfver-Kalix.
Fru <i>Emma Benedicks</i> , f. Benedicks.	Fru <i>Mathilda Cederlund</i> .
Herr <i>M. Davidson</i> .	Herr <i>Ernst Davidson</i> .
Fru <i>M. Ekman</i> , f. Lavonius.	Fru <i>Olena Francke</i> .
Direktör <i>Edvard Fränckel</i> .	Fru <i>Johanna Kempe</i> , f. Wallis.
Herr <i>Edvard Lewisson</i> .	Herr <i>Ludvig Lewisson</i> .
Godsägaren <i>C. F. Lundström</i> .	Herr <i>Emanuel Nachmanson</i> .
Fru <i>Lotten Norlund</i> .	Konsul <i>C. D. Philipson</i> .
Grosshandl. <i>Ludv. Rubenson</i> .	Direktör <i>O. Samson</i> .
Fru Grefv:n <i>I. Skiöldebrand</i> , f. Posse.	Grosshandl. <i>R. Thegerström</i> .
Grosshandl. <i>A. Valley</i> .	Grosshandl. <i>P. M. Wikström</i> .
Fru <i>S. Wikström</i> .	Grosshandl. <i>C. Wikström</i> .
	Fröken <i>H. Wikström</i> .

**Ledamöter i Stiftelsen,**  
hvilka lämna ett årligt bidrag af 10, 5 eller 3 kronor,  
voro vid 1900 års slut:

Abramson, Axel	Carlstedt, Ida
Abramson, E.	Camitz, Olga
Adelskiöld, Cl.	Danielius, B. A.
Almén, Aug.	Dardel, F. von †
Alrutz, Hulda	Dahl, C. E.
	De Geer, Sophie
Bayard, A. G.	Döbeln, I. W. von
Begat, E.	Dölling, F., S:r
Berg, John	
Berns, Hugo	
Berlin, I.	Edelsvärd, A. W.
Berlin, E., Fru	Eriksson, Hj.
Benckert, Rob.	Evers, Osc.
Bergstedt, Eric	Ehrenborg, B. C.
Bergstedt, Carl	Edholm, Edw.
Boye, C. O.	
Bonnier, K. O.	Francke, Elin
Bohman, Knut	Frestadius, Ida
Billing, Herman	
Billing, W.	Gihl, Lydia
Björck, Em.	
Björnstierna, Augusta	Hirsch, Pauline
Bjurholm, And.	Hirsch, Elin
Blixén, Oscar	Holm, G. B. A.
Bredberg, Louise	Höglund, Sophie
Bruselius, Ragnar	Hammarskiöld, Sof
	Hirsh, Therese
Cassel, Josephine	Häggström, Ivar
Cassel, E.	Heyman, Emma
Caspar, Julius	Holst, I. von
Cedergren, H. T.	Höglund, Klara
Collin, Emma	
Cramér, Ulla	Ihre, Augusta

Josephson, Wilh.  
Jentzen, Elisabeth  
Jehander, S.  
  
Klint, C. W.  
Korsgren, C. G.  
Krusenstierna, A. von  
Kjellberg, Therese  
Kindberg, L. O.  
Killén, Aurore  
Klercher, G. af  
Krusenstierna, E. von  
  
Lundberg, Karl L.  
Lindman, A.  
Lindman, Ebba  
Lamm, Herman  
Lagerholm, I. F.  
Landelius, J. C.  
Lamm, Carl Rob.  
Lundin, C. R.  
Lindroth, Bengt  
Lindroth, C.  
Lovén, John  
Lagercrantz, E.  
Leijonhufvud, Eleonore  
Lamm, H., Fru  
Lovén, Hanna  
Lundin, Augusta  
Luck, Hildur  
Lindström, Carl I. F.  
Lövstädt, C. R.  
Lind af Hageby, E.  
Lagergren, A. G.  
  
Myrstedt, I. L.  
Montelius, O. A.  
Mittag-Leffler, G.

Mörner, Betty  
Malmström, Hilma  
  
Nachmanson, H. †  
Nachmanson, A.  
Nyström, Lotten  
  
Olsson, H. W.  
Oldenburg, Axel  
Olsson, Eugenie  
Odhner, A. C.  
  
Pauli, Clara  
Philipson, Amalia  
Palin, A.  
  
Rosengren, Carl  
Rappe, Axel  
Redtz, J. M.  
Rubenson, Moritz  
Rettig, Julia  
Rügheimer, L.  
Rehbinder, H.  
Rossander, J. F.  
Rosen, A. von  
Rosen, Conrad von  
Rosen, Georg von  
Rosen, Jeanne von  
Rubenson, Rosalie  
Rubenson, Joseph  
Rubenson, S.  
  
Settervall, Carl  
Sunnerdahl, E.  
Schumacher, C. W.  
Sörman, I. H.  
Starck, Alb.  
Strindberg, Osc.

Sebhardt, W.  
Sillén, O. F. af  
Stern, Emil  
Sandels, Gösta  
Samson, O.  
Schumburg, R.  
Stechsén, J. O. B.  
Scharp, Clara  
Salomon, G.  
Skiöldebrand, I.  
Syberg, Fritz  
Silfversvärd, C.  
Sundström, Hans  
Stierngranat, C. L.  
Schmidt, E.  
Sucksdorff, S. H.  
Seelig, A. I. †  
Schlytern, F. A.  
Skoglund, Fr.  
Schinkel, D. von

Thunborg, Augusta  
Torsk, Signe  
Törneblad, I.  
Thegerström, Hilda  
  
Wannberg, Axel  
Wall, August  
Wennberg, August  
Wikblad, H.  
  
Zander, G.  
Zettervall, Helge  
  
Åkerhielm, Lars  
  
Öhman, Eric  
Öhrvall, Thekla

**H**F förestående redogörelse framgår, att intresset för Stiftelsen oafbrutet vuxit, men jämväl att antalet sökande tilltagit i ännu större måtto. Här uttalas nu förbindlig tacksamhet för alla gåvor och till sist de varmaste förhoppningar, att intresset för Stiftelsen må oafbrutet vinna tillslutning.

När kraften börjar tryta  
I sena tjänsteår,  
Vill plats man slutligt byta,  
Till stilla frid man trår.

Och har man gjort sitt bästa  
Och mödan aldrig skytt,  
Men redligt tjänt sin nästa  
Och villigt plikten lydt,

Då har man rätt att söka  
Ett hem för kvällens ro,  
Där man får gå och stöka  
I eget litet bo.

Ett sådant hem är detta,  
Och kärlek är dess grund,  
Dess mål att mödan lätta  
I livets aftonstund.

Och fast ej hemmet rymmer  
En hvar, som längtar dit,  
När trötta blicken skymmer,  
Och hjässan skiftar hvit.

Och fast ej rummen räcka  
Åt hvarje hemlös till,  
Så långt man kan den sträcka,  
Sin hand man sträcka vill.

Välkomna, varma händer,  
Välkommen, gäfva kär.  
Det guld, som ömhet sänder,  
Med nit förvaltas här.

Bred, Kärlek, ut din vinge.  
Kom, Frid, så modersöm,  
Som om på vakt du ginge  
Kring lifvets sista dröm.



## STADGAR

för

### Stiftelsen för gamla tjänarinnor.

#### § 1.

Stiftelsen för gamla tjänarinnor har till mål att åt trogna kvinnliga tjänare, tillhörande Stockholms kommun, på deras ålderdom eller vid inträffad långvarig sjuklighet eller olycksfall därförinnan, *antingen* bereda fri bostad med vedbrand och tillfällig sjukvård samt, i händelse af behof, jämväl något årligt underhållsbidrag, *eller ock* lämna uteslutande pänningehjälp, såsom lifstidspension.

#### § 2.

Lämpliga bostäder till hem åt gamla tjänarinnor skola på Stiftelsens bekostnad förhyras. I förhållande till beloppet af de för sådant understöd tillgänglige medel anskaffas dessa inom en eller flera särskilda stadsdelar, därvid i regeln beräknas att två tjänarinnor skola bo tillsammans i ett rum. — Det underhållsbidrag som, i händelse af behof, enligt § 1 kan åt sådan understödstagare gifvas, utgår med högst Femtio (50) kronor årligen.

När understöd lämnas uteslutande i pänningar, utgör den årliga pensionen tills vidare Etthundra (100) kronor, hvilket belopp dock för den, som är i stort behof af bidrag till sin försörjning, kan ökas till högst Ethundrafemtio (150) kronor. Pensionerna utbetalas kvartalsvis.

Den som till Stiftelsen ger ett kapital af Tvåtusen (2,000) kronor, bereder därigenom för en tjänarinna *antingen* fri bostad med vedbrand och tillfällig sjukvård, eller en lifstidspension af

Etthundra (100) kronor. Är gåfvan Tretusen (3,000) kronor, erhåller understödstagaren en tillökning i de årliga fördelarna af Femtio (50) kronor; ägande gifvaren i båda fallen att vid första tillståtningen bestämma hvem som af den ena eller andra förmånen skall komma i åtnjutande, ehvad denna understödstagare uppfyllt de i allmänhet gällande villkoren för understöds erhållande eller icke. Den sålunda bildade friplatsen skall för all framtid bärা gifvarens namn.

Skulle Stiftelsens kapitaltillgångar genom donationer eller på annat sätt tillväxa, må Stiftelsen framdeles kunna för sin verksamhet förvärfva egna fastigheter till tjänarinnehem.

Beloppet af de gåvor, som äro lämnade med uttryckligt villkor att användas till pensioner, skall upptagas i särskild räkning, och afkomsten af det sålunda bildade kapitalet uteslutande till pensioner användas. — Likaså skall beloppet af de medel, som äro gifna med villkor att afkomsten skall användas till hem åt gamla tjänarinnor, upptagas i särskild räkning och uteslutande på sådant sätt användas. Är vid någon donation bestämdt, att den skall särskilt för sig bokföras, varde ock detta iakttaget.

### § 3.

För att från Stiftelsen erhålla understöd, vare sig medelst fri bostad eller pänningehjälp, erfordras att den sökande:

- är för sin bärning i behof af dylik hjälp;
- är till lefvernet ärlig och i öfrigt, enligt erhållna orlofsedlar af vederbörande husbönder, väl vitsordad;
- med trohet tjänat minst i Tio år inom Stockholms kommun och därav åtmintone Fem år hos samma husbondefolk; och
- uppnått Femtiosex års ålder, eller genom långvarig sjuklighet eller olycksfall blifvit i saknad af nödig arbetsförmåga.

Emellan flera sökande skiljes så att den, för hvilken förekommande omständigheter äro mest behjärtansvärda, framför andra får understöd.

Därest synnerligen ömmande omständigheter förekomma, må undantag från ett eller annat af nu stadgade villkor medgifvas, ävensom från den bestämmelsen i § 1 att sökanden skall tillhöra Stockholms kommun.

Äro andra villkor i särskild donation bestämda, vare dessa gällande för de understöd, som från slik donation utgå.

Det understöd, som från Stiftelsen erhålls, må icke för någon utgöra hinder att vid behof jämvälv från den allmänna fattigvården erhålla bidrag.

### § 4.

För bibehållande af beviljadt understöd fordras ett fortfarande godt uppförande. Uppstår fråga om understödets indragning, bör försök först göras att genom varning och förmaningar verka på den felande.

Har understödstagare genom arf eller eljest kommit i den ställning, att vidare hjälp icke är för en sorgfri utkomst behöflig, indrages understödet, så framt det icke utgår till den första innehafvarinnan af en friplats, som blifvit af gifvaren själf utnämnd.

### § 5.

Hvar och en som från Stiftelsen erhåller understöd är pliktig underkasta sig de bestämmelser dessa stadgar innehålla, ävensom, vid åtnjutande af fri bostad, de ordningsföreskrifter Stiftelsens Styrelse i afseende därå kan meddela.

### § 6.

Stiftelsens Hufvudmän äro:

- De, som genom uppropet till allmänheten om Stiftelsens bildande, lagt dess första grund.
- De, som innan dessa Stadgar blifvit antagna, till Stiftelsen gifvit ett belopp af Femhundra kronor eller därutöver.
- De, som häданefter till Stiftelsen gifva ett kapital, tillräckligt för bildandet af en fripalats; och
- De, som framgent i Stiftelsen ingå såsom ständiga ledamöter genom att en gång för alla erlägga ett belopp af 100 kronor.

### § 7.

Stiftelsens Hufvudmän sammankomma till årsmöte en gång hvarje år, i början af maj, å dag och ställe, som af Stiftelsens Styrelse bestämmes och kungöres. Öfverläggningarna därvid ledas

af Styrelsens Ordförande, där icke särskildt val af Ordförande af någon begäres.

Till årsmötet aflämnas, dels Styrelsens redogörelse öfver förvaltningen under förgående året, dels från Revisorerna, hvilka böra af samma redogörelse senast den 1 April hafva fått del, afgifven berättelse öfver skedd granskning af räkenskaperna och Styrelsens sammanträdesprotokoll, med däri uttaladt omdöme om förvaltningen i sin helhet.

Styrelsens årsredogörelse, så ock Revisorernas berättelse i hufvudsakliga delar, böra offentliggöras i Stockholms Dagblad.

Vid årsmöte förekommer till Hufvudmännens afgörande allenast:

1) Val af Styrelseledamöter och Suppleanter, till det antal, som här nedan bestämmes;

2) Val af två Revisorer och två Suppleanter;

3) Fråga om décharge för Styrelsen; samt

4) Fråga om ändring i Stadgarna, om sådan blifvit väckt.

Ändring i Stadgarna må icke ske i annan ordning än att såväl Styrelsen som Revisorerna däröfver sig yttrat; och erfordras bifall af minst två tredjedelar bland de röstante för att ändringsförslag skall varda gällande.

Skulle Stiftelsens Hufvudmän framdeles så till antalet förminkas, att de icke uppgå till tjugo, anmodas Herrar Stadsfullmäktige i Stockholm att i deras egenskap af kommunens Styrelse inträda såsom Stiftelsens Hufvudmän och fullgöra dessa Hufvudmäns ålligganden.

Med anledning af en till Stiftelsen gjord donation skola Herrar Stadsfullmäktige anmodas att årligen utse en Revisor, jämte Suppleant, för att delta i granskningen icke allenast af berörda donations förvaltning, utan ock af Stiftelsens verksamhet i dess helhet.

#### § 8.

Stiftelsens alla angelägenheter, endast med de undantag, som omförmålás i § 7, handhafvas af en Styrelse, bestående af såväl manliga som kvjnnliga ledamöter, hvilkas sammanräknade antal bestämmes till Åtta. Inom sig utser Styrelsen Ordförande och vice Ordförande. Denna Styrelse ansvarar för Stiftelsens medel och förvaltning i öfrigt enligt lag. Af densamma bestämmes, ej mindre hvilken ibland dess ledamöter som skall hafva hand

om kassan, än ock beskaffenheten af den kontroll, som bör äga rum öfver penningars uttagande ur densamma eller vid utfärdandet af anvisningar å Stiftelsens annorstädés innehavande medel. Alla säkerhets- och värdehandlingar skola ovillkorligen förvaras under minst två lås, därtill den ena nyckeln innehafves af Ordföranden, eller den ledamot, som vid förfall för Ordföranden af honom därom anmodas, och den andra af den egentlige kassa-förvaltaren.

Ur Styrelsen utgår en af dess medlemmar hvarje år. De första Sju åren bestämmes utträdet genom lottning emellan dem som varit med från Stiftelsens grundande, därest icke någon af dem genom afsägelse bortgår. Därefter sker det efter ålder i befattningen. Den afgående kan återinväljas. Medlem af Styrelsen uppår icke något arvode.

Fyra Suppleanter böra utses, för att i Styrelsen inträda vid förfall för ordinarie ledamot.

Skulle inom Stiftelsen penningeförvaltningen och öfriga bestyr blifva af beskaffenhet, att anställning af något aflönadt biträde anses nödigt, må Styrelsen sådant antaga och därvid fastställa både dess tjänstgöringsskyldighet och dess aflöning. Skäliga arvoden för tillsyn öfver ordning och skick vid de af Stiftelsen till fria bostäder upplåtne lägenheter, ävensom för nödigt vaktmästarebiträde äger Styrelsen ock bestämma.

#### § 9.

Styrelsen sammanträder minst två gånger hvarje år i god tid, före flyttningsdagarna den 1 april och den 1 oktober, samt i öfrigt så ofta, som det af Ordföranden anses nödigt, å dag som af honom bestämmes. — Vid Styrelsens sammanträden föres protokoll, uppstagande i korhet de fattade beslutet. — För att kunna fatta beslut, böra minst Tre medlemmar vara tillstades. Uppstå skiljaktiga meningar, vare den gällande, som omfattas af de flesta rösterna. Äro dessa lika delade, gäller den, som biträdes af Ordföranden. Val sker med slutna sedlar, där någon det äskar. Erhålla därvid Två eller flera lika antal röster, anställes lottning.

Från styrelsen utgående skrifvelser och beslut undertecknas å Styrelsens vägnar af Ordföranden eller af vice Ordföranden.

## § 10.

Enär Stiftelsen för sin uppkomst uteslutande har att tacka den enskilda välgörenheten och dess vidare utveckling jämväl hvar på en fortfarande offervillighet för densamma från allmänhetens sida, bör Styrelsen låta sig angeläget vara att i allt söka ordna Stiftelsens verksamhet så, att den må motsvara sin bestämmelse. Styrelsen har därvid att omsorgsfullt förvalta Stiftelsens kapital-tillgångar och mot fullgod säkerhet göra dem fruktbarande.

Genom möjlig förökning af de årliga inkomsterna och nödig begränsning af de årliga utgifterna bör tillses, att *Stiftelsens tillgångar alltjämt tillväxa*.

För husbönder och andre, som finnas villige att främja utvecklingen af denna, till gagn för en talrik klass af obemedlade, grundade Stiftelse, bör tillfälle lämnas att såsom *extra ledamöter* i Stiftelsen ingå genom erläggandet af en årsafgift af vare sig Tre, Fem eller Tio kronor, allt efter eget val.



